

Sarajevo, 27.02.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
20.02.2017.- 24.02.2017.

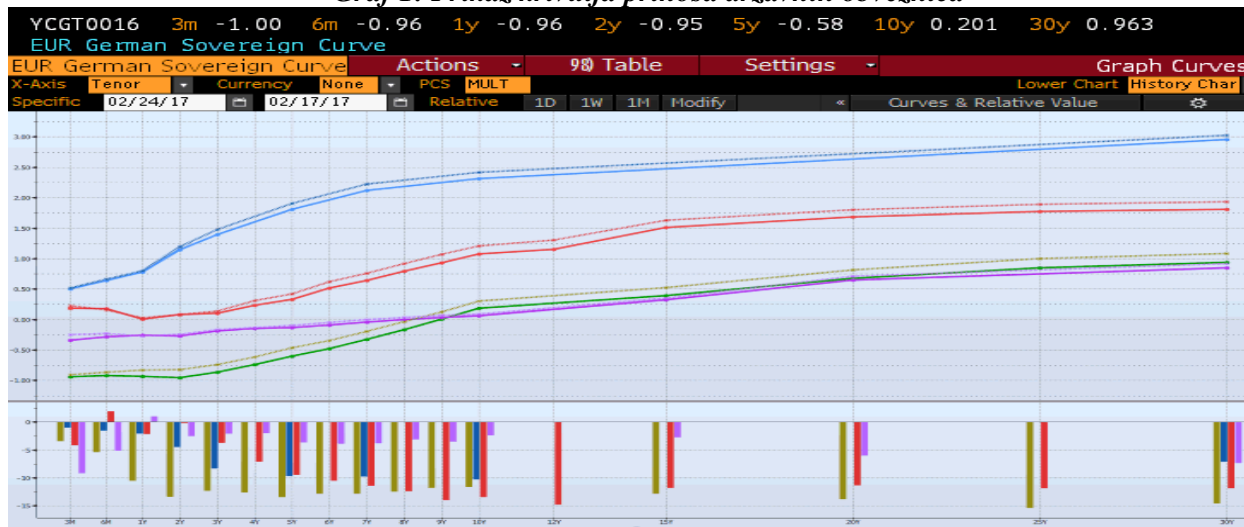
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	17.2.17	-	24.2.17		17.2.17	-	24.2.17		17.2.17	-	24.2.17		17.2.17	-	24.2.17	
2 godine	-0,81	-	-0,95	↓	1,19	-	1,14	↓	0,09	-	0,08	↓	-0,24	-	-0,26	↓
5 godina	-0,46	-	-0,60	↓	1,90	-	1,80	↓	0,42	-	0,33	↓	-0,10	-	-0,13	↓
10 godina	0,30	-	0,19	↓	2,41	-	2,31	↓	1,21	-	1,08	↓	0,09	-	0,07	↓

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	17.2.17	-	24.2.17	
3 mjeseca	-0,812	-	-0,875	↓
6 mjeseci	-0,865	-	-0,918	↓
1 godina	-0,789	-	-0,895	↓

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 24.02.2017. godine (pune linije) i 17.02.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Pad prinosa sigurnijih obveznica eurozone, osobito onih kraćeg roka dospelja, nastavljen je i tijekom proteklog tjedna, kada je prinos dvogodišnjih njemačkih obveznica svakodnevno bilježio nove rekordno niske razine, da bi na kraju tjedna dostigao -0,946%. Također, pad prinosa zabilježile su i desetogodišnje njemačke obveznice, koje su smanjene na najnižu razinu od početka tekuće godine. Prinosi francuskih obveznica, posebno desetogodišnjih, početkom tjedna bilježili su rast, nakon što su posljednje ankete ukazale na rast popularnosti predsjedničkog kandidata gđe Le Pen. Ipak, sredinom tjedna predstavnik stranke centra Bayrou odustao je od kandidature na ovu funkciju, te umjesto toga predložio koaliciju s kandidatom Macronom, što se pozitivno odrazilo na popularnost Macrona, kao i na pad prinosa francuskih obveznica krajem tjedna. Pored neizvjesnosti vezano za predstojeće izbore u Francuskoj, na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama utjecaj ima i plan skorog pokretanja procedure izlaska Velike Britanije iz EU, te pitanje postizanja dogovora između Grčke i međunarodnih kreditora o pitanju

nastavka pružanja financijske pomoći ovoj zemlji. Izjave članova ECB-a su ukazale na to da je mala vjerojatnoća skorije promjene monetarne politike ECB-a, uprkos pozitivnim ekonomskim podacima koji su u posljednje vrijeme objavljeni za tržište eurozone. Europska komisija je upozorila da se Italija suočava s prekomjernim ekonomskim neravnotežama, što uključuje rastuće loše kredite banaka, koji predstavljaju rizik prelijevanja ovog problema na druge članice eurozone. Kao drugi problem navodi se visoka razina javnog duga zemlje, za koji se prognozira da će u tekućoj godini dostići razinu od 133,3% GDP-a. Rejting agencija Moody's potvrdila je kreditni rejting Njemačke (Aaa) sa stabilnim izgledima. Nizozemska je, po manjim prinosima u odnosu na prethodne aukcije, emitirala tromjesečne (-0,74%) i šestomjesečne (-0,70%), a Italija šestomjesečne (-0,294%) trezorske zapise. Po nešto većim prinosima Francuska je emitirala tromjesečne (-0,652%), šestomjesečne (-0,657%) i jednogodišnje (-0,574%) trezorske zapise. Španjolska je emitirala tromjesečne (-0,415%) i devetomjesečne (-0,332%), a ESM šestomjesečne (-0,616%) trezorske zapise. Italija je emitirala dvogodišnje obveznice (0,029%). Njemačka je emitirala 583 milijuna EUR obveznica s dospeljećem od 27 godina po prinosu od 1,04%, dok je ciljana razina emisije iznosila 1 milijardu EUR, što ukazuje na smanjenu potražnju za obveznicama koje imaju znatno duže dospeljće. Španjolska je ponudila da prije roka ESM-u isplati dug do 3 milijarde EUR. Španjolska je do sada već vršila prijevremene otplate duga, a ostatak duga trenutno iznosi 34,7 milijardi EUR.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – EZ	SIJEČANJ	1,8%	1,8%	1,1%
2.	Stopa inflacije – Finska	SIJEČANJ	-	0,8%	1,0%
3.	Stopa inflacije – Francuska	SIJEČANJ	1,6%	1,6%	0,8%
4.	Stopa inflacije – Austrija	SIJEČANJ	-	2,0%	1,4%
5.	Stopa inflacije – Italija	SIJEČANJ	0,7%	1,0%	0,5%
6.	Proizvođačke cijene – Njemačka (G/G)	SIJEČANJ	2,0%	2,4%	1,0%
7.	Proizvođačke cijene – Španjolska (G/G)	SIJEČANJ	-	7,5%	2,9%
8.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	VELJAČA	54,3	56,0	54,4
9.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	VELJAČA	-4,9	-6,2	-4,8
10.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	VELJAČA	109,6	111,0	109,9
11.	GDP – Njemačka (tromjesečno)	IV tromjesečje	0,4%	0,4%	0,1%
12.	Maloprodaja – Italija (G/G)	PROSINAC	0,9%	-0,2%	0,8%
13.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	PROSINAC	-0,8%	-0,9%	0,1%
14.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	PROSINAC	-	2,1%	3,6%
15.	Promjena broja nezaposlenih – Francuska (u '000)	SIJEČANJ	-10,0	0,8	26,1

SAD

Tijekom proteklog tjedna objavljen je zapisnik s posljednje sjednice FOMC-a, u kome je navedeno da članovi ovog tijela smatraju da bi skorije povećanje referentne kamatne stope bilo prihvatljivo, ukoliko ekonomski pokazatelji nastave da upućuju na to da su uvjeti na tržištu rada i kretanje stope inflacije u skladu s očekivanjima ili bolji. Većina članova ovog tijela smatra da postoji mala razina rizika od naglog ubrzanja rasta stope inflacije. Prema ovom izvješću, evidentno je da se ekonomska očekivanja FED-ovog osoblja i članova FOMC-a nisu mijenjala u odnosu na prosinac.

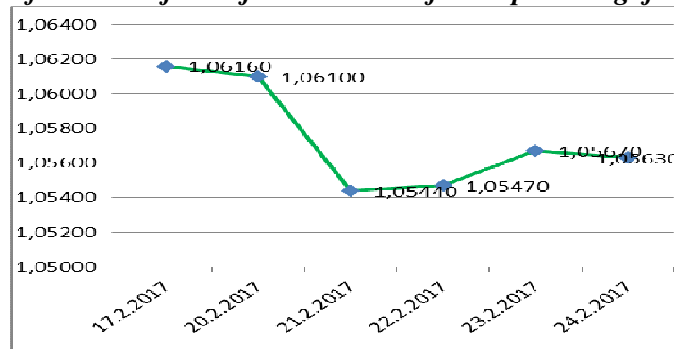
Predsjednica FED-a iz Klivlenda gđa Mester je izjavila da kreatori monetarne politike ne žele da iznenade tržište, ali da odluke moraju da budu prilagodljive očekivanjima vezanim za globalne i domaće rizike. Ona je ponovila stav da se zalaže za skorije povećanje referentne kamatne stope ukoliko gospodarstvo nastavi da raste očekivanim tempom. Međutim, njen kolega iz Mineapolisa g. Kashkari je izjavio da je stanje na tržištu rada takvo da pruža mogućnost zadržavanja kamatnih stopa na niskoj razini, čime je signalizirao svoj stav da Centralna banka ne bi trebalo da žuri s povećanjem referentne kamatne stope. Kashkari je naveo i to da u svoje prognoze ekonomskog rasta ne uključuje učinke porezne ili druge reforme koje bi mogle podstaći ekonomski rast, jer prema njegovim riječima, poreske reforme ne povećavaju produktivnost, ali mogu postati inflatorni stimulans.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI radnointenzivni sektor P	VELJAČA	55,4	54,3	55,0
2.	PMI uslužni sektor P	VELJAČA	55,8	53,9	55,6
3.	Odobrene aplikacije za hipotekarne kredite	17.VELJAČE	-	-2,0%	-3,7%
4.	Prodaja postojećih kuća (M/M)	SIJEČANJ	1,1%	3,3%	-1,6%
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	18.VELJAČE	240.000	244.000	238.000
6.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	11.VELJAČE	2.068.000	2.060.000	2.077.000
7.	Povjerenje potrošača F	VELJAČA	96,0	96,3	95,7
8.	Prodaja novoizgrađenih kuća (M/M)	SIJEČANJ	6,4%	3,7%	-7,0%

Tijekom proteklog tjedna USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD smanjen sa 1,0616 na 1,0563, koliko je zabilježeno na zatvaranju tržišta u petak.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Očekuje se da će premijerka May tijekom ožujka formalno pokrenuti članak 50. Sporazuma iz Lisabona kojim se zvanično pokreće proces napuštanja EU. To je potvrdio i ministar za Brexit Davis koji je izjavio da Velika Britanija ostaje na putu da pokrene proces izlaska iz EU do kraja ožujka, ali nije specificirao točan datum.

Austrijski premijer Kern je izjavio da smatra da će povlačenje Velike Britanije iz EU za ovu zemlju biti skupo, te dodao da će budući pritisci na Vladu Velike Britanije, kao i na premijerku May, biti pojačani. Kern se složio s predsjednikom EU Komisije Junckerom da će Velika Britanija iskusiti brojne teškoće prilikom procesa napuštanja EU. Također, Kern je izjavio da bi Velika Britanija mogla platiti odštetu EU u visini od 60 milijardi EUR u momentu kada se formalno pokrene proces napuštanja, te je time postao prvi EU lider koji je ukazao na vrijednost računa Brexita. Ministar trgovine Velike Britanije Fox je ovakve ideje nazvao apsurdnim, te je dodao da je Vlada odlučna da neće platiti bilo kakve EU projekte potpisane nakon studenoga.

Časopis "The Times" se pozvao na neimenovane izvore Vlade i ukazao da se tim premijerke May priprema na moguće raspisivanje referenduma o neovisnosti Škotske, koji bi se podudarao sa zvaničnim povlačenjem članka 50. Sporazuma iz Lisabona. May bi mogla pristati na novo glasovanje u Škotskoj, ali pod uvjetom da ono bude održano nakon što Velika Britanija napusti EU, navodi ovaj izvor. U odvojenom izvješću časopis "Telegraph" je objavio vijest da se očekuje da će premijerka May nakon povlačenja članka 50. ograničiti slobodno putovanje građana EU ka Velikoj Britaniji, te oni neće biti u mogućnosti da u Velikoj Britaniji ostanu trajno.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća (G/G) VELJAČA	2,8%	2,3%	3,2%
2.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP) SIJEČANJ	-14,4	-9,8	4,2
3.	GDP (Q/Q) P IV TROMJESEČJE	0,6%	0,7%	0,6%
4.	Izvoz (Q/Q) P IV TROMJESEČJE	2,0%	4,1%	-2,6%
5.	Uvoz (Q/Q) P IV TROMJESEČJE	0,3%	-0,4%	1,3%
6.	Indeks uslužnog sektora (M/M) PROSINAC	0,1%	0,2%	0,3%
7.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) P IV TROMJESEČJE	0,1%	-1,0%	0,7%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je zabilježio pad s razine od 0,85609 na razinu od 0,84769, dok je tečaj GBP/USD povećan s razine od 1,2412 na razinu od 1,2462.

JAPAN

Istraživanje koje je proveo Reuters u razdoblju od 13. do 17. veljače je pokazalo da sudionici istraživanja umanjuju očekivanja daljih monetarnih olakšica, signalizirajući moguće zaokrete u ciklusu monetarnih olakšica. Rezultati su pokazali da se očekuje da će BoJ zadržati kamatnu stopu na -0,1% na višak rezervi banaka do drugog tromjesečja 2018. godine, iako pojedini analitičari očekuju da će BoJ smanjiti godišnju razinu kvantitativnih olakšica sa sadašnjih 80 bilijuna JPY, nekada tijekom ove godine.

BoJ bi mogla početi da objavljuje više detalja o planiranom otkupu obveznica s ciljem unapređenja napora ka smanjenju volatilnosti kroz bolje informiranje investitora o namjerama BoJ. Razmatra se objavljivanje datuma kada su kupovine planirane, kao dio mjesečnih planiranih operacija koje se objavljuju krajem mjeseca. Planirano je da bi ove aktivnosti mogle biti primijenjene od ožujka, te bi se objavile krajem veljače.

Član MPC BoJ Kiuchi je izjavio da prečesto povećanje ciljanog prinosa može podstaći špekulacije narednih povećanja, čineći dosta kompliciranijim za BoJ da kontrolira prinose. On je dodao da povećanje otkupa državnih obveznica od strane BoJ predstavlja opasnost za BoJ i vjerovanje da mora dostići ciljanu razinu inflacije od 2% po svaku cijenu.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

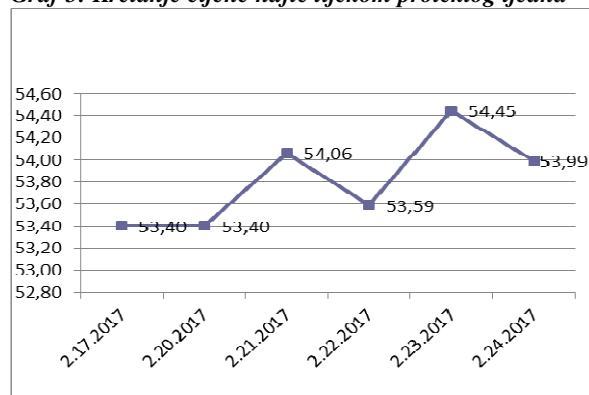
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY) SIJEČANJ	-625,9	-1.086,9	640,4
2.	Izvoz (G/G) SIJEČANJ	5,0%	1,3%	5,4%
3.	Uvoz (G/G) SIJEČANJ	4,8%	8,5%	-2,6%
4.	PMI radnointenzivni sektor P VELJAČA	-	53,5	52,7
5.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M) PROSINAC	-0,2%	-0,3%	0,4%
6.	Vodeći indeks F PROSINAC	-	104,8	105,2
7.	Koicidirajući indeks F PROSINAC	-	114,8	115,2

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio pad s razine od 119,81 na razinu od 118,44. JPY je blago aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY smanjen s razine od 112,84 na razinu od 112,12.

NAFTA I ZLATO

Njujorška burza nafte je u ponedjeljak bila zatvorena zbog praznika, te je cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju burze u utorak iznosila 53,40 USD (50,30 EUR). Utjecaj na rast cijene nafte tijekom trgovanja u utorak imala je izjava generalnog tajnika OPEC-a Barkinda da su zemlje članice ove grupe do sada ispunile obećanje o smanjenju obujma proizvodnje nafte u dijelu od 90% dogovorenog iznosa od 1,2 milijuna barela nafte dnevno, kao i da se nada da će taj dogovor uskoro u potpunosti biti ispoštovan. Međutim, aprecijacija USD zabilježena sredinom proteklog tjedna, utjecala je na smanjenje cijene ovog energenta tijekom trgovanja u srijedu. U četvrtak je objavljena informacija da su američke zalihe nafte povećane tijekom prethodnog tjedna za svega 564.000 barela, što je znatno manji rast od očekivanog (3,5 milijuna barela). Međutim, prema mišljenju analitičara, ovi podaci upućuju na to da je višak ponude nad tražnjom na tržištu nafte i dalje prisutan, što i dalje utječe na to da se cijena nafte kreće u uskom rasponu. Očekivanja investitora da bi administracija predsjednika SAD Trumpa tijekom ovog tjedna mogla predstaviti reformu poreskog sustava su tijekom trgovanja u petak utjecala na smanjenje cijene nafte. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 53,99 USD (51,11 EUR).

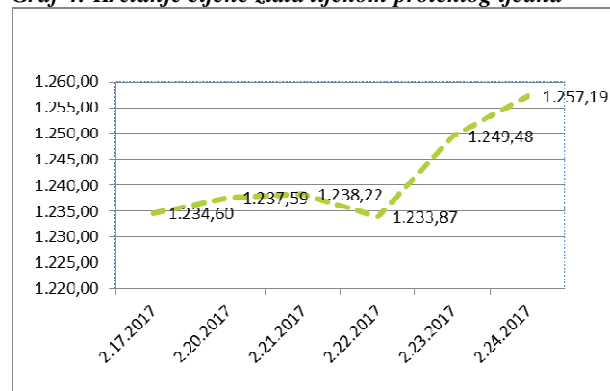
Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.234,60 USD (1.162,96 EUR). Početkom i sredinom proteklog tjedna cijena zlata nije bilježila značajne promjene. Jedan od razloga bilo je odsustvo američkih investitora tijekom trgovanja u ponedjeljak zbog praznika u SAD. Drugi razlog je bilo iščekivanje objavljivanja zapisnika s posljednje sjednice FOMC-a, u kojem su investitori očekivali više signala o budućnosti FED-ove monetarne politike. U tom izvješću je navedeno da članovi ovog tijela smatraju da bi skorije povećanje referentne kamatne stope bilo prihvatljivo, ukoliko ekonomski pokazatelji nastave da upućuju na to da su uvjeti na tržištu rada i kretanje stope inflacije u skladu s očekivanjima ili bolji. Međutim, političke neizvjesnosti i govor ministra financija SAD Mnuchina su tijekom trgovanja u četvrtak utjecali na povećanje cijene jedne fine unce zlata za oko 15,61 USD na dnevnoj razini. Mnuchin je izjavio da se zalaže za veoma značajne reforme poreznog sustava, te je dodao da će Ministarstvo financija razmotriti emisiju obveznica s rokom dospijeca od 50 do 100 godina, ali nije pružio više detalja. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.257,19 USD (1.190,18 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.